

ETICKÁ VÝCHOVA

ÚVOD

Vzdelávací štandard pre povinne voliteľný predmet etická výchova nepredstavuje iba súhrn katalógov, ktoré stanovujú výkony a obsah vyučovacieho predmetu, ale je to predovšetkým program rôznych činností a otvorených príležitostí na rozvíjanie individuálnych učebných možností žiakov.

Vzdelávací štandard pozostáva z charakteristiky predmetu a základných učebných cieľov, ktoré sa konkretizujú vo výkonovom štandarde. Je to ucelený systém výkonov, ktoré sú vyjadrené kognitívne odstupňovanými konkretizovanými cieľmi – učebnými požiadavkami. Tieto základné požiadavky môžu učitelia ešte viac špecifikovať, konkretizovať a rozvíjať v podobe ďalších blízkych učebných cieľov, učebných úloh, otázok, či testových položiek.

K vymedzeným výkonom sa priraduje obsahový štandard, v ktorom sa zdôrazňujú pojmy ako kľúčový prvok vnútornej štruktúry učebného obsahu. Učivo je v ňom štruktúrované podľa jednotlivých tematických celkov. Je to základ vymedzeného učebného obsahu. To však nevylučuje možnosť učiteľov tvorivo modifikovať stanovený učebný obsah v rámci školského vzdelávacieho programu.

Vzdelávací program pre predmet etická výchova má svoje špecifiká. Jedným z nich je rozvíjanie komunikačných a sociálnych spôsobilostí, ktoré sa orientujú na postoje k životným situáciám a ku konkrétnym prejavom prosociálneho správania. Nadobudnuté vedomosti, spôsobilosti a zručnosti sú predpokladom kritického myslenia, diskusie a hodnotiacich postojov. V etickej výchove sa stávajú prostriedkom, od ktorého sa odvíja požadované správanie.

CHARAKTERISTIKA PREDMETU

Poslaním povinne voliteľného predmetu etická výchova je vychovávať osobnosť s vlastnou identitou a hodnotovou orientáciou, v ktorej úcta k človeku, k životu a k prírode, spolupráca a prosociálnosť zaujímajú významné miesto. Pri plnení tohto cieľa sa etická výchova neuspokojuje iba s poskytovaním informácií o morálnych zásadách, ale zážitkovým učením účinne podporuje pochopenie a interiorizáciu mravných noriem a napomáha osvojeniu správania sa, ktoré je s nimi v súlade. Pripravuje mladých ľudí pre život v tom zmysle, aby raz, ako dospelí, prispeli k vytváraniu harmonických a stabilných vzťahov v rodine, na pracovisku, v spoločnosti.

Etická výchova sa v prvom rade zameriava na výchovu k prosociálnosti, ktorá sa odráža v morálnych postojoch a v regulácii správania žiakov. Prosociálnosť nereprezentuje celú etiku, ale je jadrom etiky medziľudských vzťahov. Jej hodnotový rozmer spočíva vo vzájomnom ľudskom porozumení a spolužití, pod ktorým rozumieme humánny súcit a ľudskosť ako morálnu kategóriu človeka, súvisiacu s jeho úsilím prežívať harmonický a šťastný život v súlade ním vytvoreným ideálom.

Na rozvíjanie etických postojov majú rozhodujúci vplyv zážitky a skúsenosti. Potvrďuje sa tu známa skutočnosť, že etické postoje človeka sú formované zážitkami, živou skúsenosťou, príp. nadväzujú na morálne relevantné zážitky účastníkov hodiny. Preto súčasťou jej procesuálnej stránky je etická reflexia, po ktorej nasleduje experimentovanie alebo nácvik v podmienkach triedy s cieľom prenosu do každodenného života. Efektivita a cieľové naplnenie hodín etickej výchovy sú podmienené vzájomnou súčinnosťou jej štyroch zložiek, čo ovplyvňuje aj každý učiteľ svojím správaním a vzťahom k žiakom i k predmetu. Preto je žiaduce, aby všetci učitelia boli oboznámení s cieľmi a metódami etickej výchovy. Kognitívne znalosti sú v etickej výchove iba predpokladom pre hodnotovú reflexiu.

CIELE PREDMETU

Žiaci

- si osvoja základné postoje, ktoré podmieňujú kultivované medziľudské vzťahy,
- nadobudnú spôsobilosť na pochopenie a rešpektovanie najvyššej hodnoty, ktorou je život človeka a všetko, čo vedie k jeho rozvoju,
- získajú spôsobilosti, ktorými posilnia sebaúctu a hodnotenie iných,
- získajú spôsobilosti pri vyjadrovaní svojich citov a nadobudnú úctu k citovému životu iných,
- sa naučia participovať na živote spoločnosti (triedy, školy, regiónu, klubu, mesta),
- si osvoja dôležitosť nezávislosti od vecí, drog, médií,
- sa naučia kriticky myslieť, kultivovane diskutovať a akceptovať názory iných,
- ocenia prvky prosociálneho správania v rodine, v žiackom kolektíve i v iných sociálnych skupinách,
- si osvoja dôležité hodnoty a etické normy súvisiace so životom a zdravím, rodinným životom, rodičovstvom a sexualitou, ekonomickým životom a prácou v povolání,
- si osvoja pozitívny postoj k postihnutým, chorým a iným ľuďom, ktorí potrebujú zvýšené porozumenie a pomoc,
- si rozvíjajú morálny úsudok a zmysel pre zodpovednosť,
- definujú základné etické pojmy, súvislosti medzi hodnotami a normami,
- pochopia dôležitosť stanovenia si životných cieľov, etických hodnôt a zachovávanía spoločensky uznávaných noriem.

VZDELÁVACÍ ŠTANDARD PRE 1. – 4. ROČNÍK

Identifikácia a vyjadrovanie citov

Výkonový štandard	Obsahový štandard
<p>Žiak vie/dokáže</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ pomenovať city zodpovedajúce prežívaniu pohody a nepohody, ✓ uviesť príklady vplyvu citov na zdravie človeka, ✓ zahrať scénu s vyjadrením rôznych emocionálnych stavov, ✓ rozlíšiť kultivovanosť a nekultivovanosť vo vyjadrovaní citov, ✓ zahrať formou scény spôsob vyjadrenia citov spojených s nepohodou. 	<p>city</p> <p>základné delenie citov</p> <p>city a zdravie</p> <p>city a výkonnosť</p> <p>kultivované vyjadrovanie citov</p>

Kognitívna a emocionálna empatia

Výkonový štandard	Obsahový štandard
<p>Žiak vie/dokáže</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ vysvetliť pojem empatia a jej dôležitosť v medziľudských vzťahoch, ✓ vysvetliť, čo ovplyvňuje empatiu, ✓ používať prvky aktívneho počúvania v komunikácii, ✓ diskutovať o dôvodoch empatie pri riešení problémov. 	<p>empatia</p> <p>faktory ovplyvňujúce empatiu</p> <p>empatia v modelových situáciách</p> <p>počúvanie a empatia</p>

Asertívne správanie

Výkonový štandard	Obsahový štandard
<p>Žiak vie/dokáže</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ rozlíšiť pasívne, agresívne a asertívne správanie, ✓ predviesť v scénkach ukážky jednotlivých druhov správania, ✓ použiť asertívne techniky v modelových situáciách, ✓ vysvetliť podstatu asertívnych práv, ✓ použiť v bežnej komunikácii prvky asertívneho správania. 	<p>asertivita</p> <p>typy správania: pasívne, agresívne a asertívne, ich výhody a nevýhody</p> <p>asertívne techniky a ich použitie</p> <p>asertívne práva a ich použitie</p>

Pozitívne vzory správania v histórii a v literatúre

Výkonový štandard	Obsahový štandard
<p>Žiak vie/dokáže</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ vysvetliť pojmy: vzor, model, idol, ideál, ✓ rozlíšiť pozitívne a negatívne vzory historických postáv, ✓ analyzovať vlastnosti zobrazených vzorov, ✓ posúdiť, ktoré vlastnosti vzoru je vhodné si osvojiť, ✓ diskutovať o morálnych dilemách. 	<p>vzor, model, idol, ideál</p> <p>vzory správania v histórii</p> <p>literárne vzory, filmoví hrdinovia</p> <p>dobro a zlo</p>

Pozitívne vzory v každodennom živote

Výkonový štandard	Obsahový štandard
<p>Žiak vie/dokáže</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ uviesť rozdiel medzi reálnymi a zobrazenými vzormi, ✓ vysvetliť dôležitosť prosociálnych vzorov, ✓ identifikovať pozitívne vzory vo svojom okolí, ✓ zhodnotiť dôležitosť prítomnosti vzorov vo svojom živote, ✓ posúdiť dôsledok vlastného správania pre iných, najmä mladších. 	<p>reálne vzory správania verejné vzory správania anonymné prosociálne vzory</p>

Prosociálne správanie

Výkonový štandard	Obsahový štandard
<p>Žiak vie/dokáže</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ vysvetliť prosociálne správanie a jeho druhy, ✓ uviesť príklady prosociálnych ľudí vo svojom okolí, ✓ vysvetliť vzťah empatie a prosociálneho správania, ✓ prejavíť konkrétnu pomoc spolužiakom, ✓ zhodnotiť, v akých sociálnych projektoch by mohol participovať. 	<p>prosociálne správanie a jeho druhy (pomoc, darovanie, delenie sa, spolupráca) fyzická a psychická pomoc empatia v prosociálnom správaní spolupráca na sociálnych projektoch</p>

Objavovanie vlastnej jedinečnosti a identity

Výkonový štandard	Obsahový štandard
<p>Žiak vie/dokáže</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ zdôvodniť význam poznania silných a slabých stránok osobnosti, ✓ vystihnúť svoje silné a slabé stránky, ✓ dokázať vyjadriť svoj názor, ✓ prejaviť sebaúctu a zdravé sebavedomie. 	<p>dôstojnosť ľudskej osoby sebaúcta, zdravé sebavedomie sebaprijatie úcta k iným</p>

Byť sám sebou, vedieť obhájiť svoje práva a názory

Výkonový štandard	Obsahový štandard
<p>Žiak vie/dokáže</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ zdôvodniť význam asertivity v každodennom živote, ✓ charakterizovať asertívne techniky, ✓ vysvetliť pojem manipulácia a asertívne právo, ✓ simulovať príklady presadenia sa v rôznych situáciách, ✓ prezentovať príklady riešenia konfliktov. 	<p>asertivita asertívne techniky, asertívne práva, manipulačné poverky manipulácia a tlak skupiny</p>

Prosociálnosť ako zložka vlastnej identity

Výkonový štandard	Obsahový štandard
<p>Žiak vie/dokáže</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ formulovať zásady prosociálneho správania, ✓ vysvetliť vzťah asertivity a prosociálneho správania, ✓ opísať pojmy: vlastná identita, rešpekt, nezávislosť, ponúkanie a prijímanie slobody, vernosť záväzkom, ✓ zdôvodniť potrebu zodpovednej slobody v živote jednotlivca, ✓ diskutovať o prosociálnom správaní v triednom kolektíve, ✓ konkretizovať rôzne prejavy rešpektu. 	<p>nezávislosť a rešpekt</p> <p>identita osobnosti a jej rozvoj</p> <p>sloboda, zodpovednosť, vernosť – vytrvalosť</p> <p>prijatie záväzkov</p> <p>tolerancia a rešpekt</p>

Etické aspekty vzťahu vo vlastnej rodine

Výkonový štandard	Obsahový štandard
<p>Žiak vie/dokáže</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ vymedziť vlastné práva a povinnosti v rodine, ✓ vysvetliť potrebu pozitívneho hodnotenia, empatie, asertivity a tvorivosti v rodinnom prostredí, ✓ realizovať projekt – „jeden deň v mojej rodine“, ✓ diskutovať o možnostiach prosociálneho správania v rodine, ✓ naplánovať si konkrétnu iniciatívu na budovanie vzťahov v rodine. 	<p>rodina, v ktorej žijem</p> <p>komunikačné zručnosti v rodine</p> <p>sociálne zručnosti v rodine</p> <p>tolerancia a rešpektovanie autority</p> <p>súrodenecké vzťahy</p>

Etické aspekty integrovania sexuálnej zrelosti do kontextu osobnosti

Výkonový štandard	Obsahový štandard
<p>Žiak vie/dokáže</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ zdôvodniť potrebu vnímania sexuality ako hodnoty, ✓ diskutovať o otázkach sexuality slobodne a s úctou, ✓ prejaviť pozornosť a empatiu voči opačnému pohlaviu, ✓ vysvetliť počatie a prenatálny život človeka, ✓ rozlíšiť medzi pohlavnou zrelosťou a pripravenosťou stať sa rodičom, ✓ zhodnotiť význam priateľstva a lásky medzi mužom a ženou, ✓ vysvetliť príčiny a riziká predčasného sexu, ✓ opísať prejavy, príčiny a dôsledky pohlavných chorôb a AIDS, ✓ poukázať na dôležitosť osobného vzťahu k sexuálnemu partnerovi. 	<p>sexuálna identita</p> <p>vzťahy medzi chlapcami a dievčatami</p> <p>priateľstvo a láska</p> <p>počatie a prenatálny život človeka</p> <p>pohlavná zrelosť a pripravenosť na rodičovstvo</p> <p>predčasný sex</p> <p>pohlavné choroby a AIDS</p> <p>sexualita – súčasť integrity človeka</p>

Vzťah k chorým, starým, zdravotne a sociálne znevýhodneným ľuďom

Výkonový štandard	Obsahový štandard
<p>Žiak vie/dokáže</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ prejavíť pochopenie pre starých a chorých ľudí, ✓ zdôvodniť potrebu komunikácie s nimi, ✓ diskutovať o prínose starých, chorých a postihnutých ľudí pre spoločnosť, ✓ navrhnúť projekt osobnej účasti ľuďom odkázaným na pomoc. 	<p>sociálna empatia</p> <p>vzťah k chorým, starým, zdravotne a sociálne znevýhodneným</p> <p>obmedzenia a prednosti v chorobe a v starobe</p> <p>odlišnosti a generačné rozdiely</p>

Zdroje etického poznania ľudstva

Výkonový štandard	Obsahový štandard
<p>Žiak vie/dokáže</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ uviesť hlavné zdroje etiky, ✓ vymenovať niektoré mravné hodnoty, ✓ vysvetliť, na čo slúžia mravné normy, ✓ vysvetliť význam svedomia, ✓ vymenovať príklady pozitívnych vzorov z dejín a literatúry, ✓ porovnať etický odkaz náboženstiev, ✓ diskutovať o aktuálnych etických problémoch v spoločnosti. 	<p>zdroje etiky</p> <p>mravné hodnoty a mravné normy</p> <p>hodnotová orientácia, rebríček hodnôt</p> <p>svedomie</p> <p>etika a náboženstvá</p> <p>aktuálne etické problémy v spoločnosti</p>

Život, telesné a duševné zdravie ako etická hodnota

Výkonový štandard	Obsahový štandard
<p>Žiak vie/dokáže</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ vysvetliť spôsoby starostlivosti o zdravie svoje a iných, ✓ identifikovať prejavy zdravého životného štýlu, ✓ vysvetliť dôsledky nesprávnej životosprávy, ✓ diskutovať o etických problémoch súčasnosti, ✓ rozlíšiť medzi etickým a neetickým konaním človeka. 	<p>život a zdravie ako hodnota</p> <p>starostlivosť o zdravie, psychohygiena</p> <p>zdravý životný štýl</p> <p>profesijná etika</p> <p>etika a rozvoj technológií</p> <p>etika a ekológia</p> <p>etické problémy doby – eutanázia, génová manipulácia, trest smrti, interrupcia</p>

Ekonomické hodnoty a etika

Výkonový štandard	Obsahový štandard
<p>Žiak vie/dokáže</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ určiť formy vlastníctva, ✓ diskutovať o vzťahu k peniazom, ✓ vysvetliť pojem konzumizmus, ✓ analyzovať prejavy a dôsledky sociálnej nerovnosti, ✓ zhodnotiť význam solidarity, ✓ posúdiť potrebu pomoci slabším, ✓ vystihnúť negatívne prvky reklamy, ✓ vysvetliť zásady ochrany spotrebiteľa na konkrétnych príkladoch zo života. 	<p>vlastníctvo</p> <p>peniaze – „cieľ, alebo prostriedok?“</p> <p>materiálne a nemateriálne hodnoty</p> <p>konzumná spoločnosť</p> <p>sociálna nerovnosť</p> <p>ekonomické cnosti</p> <p>solidarita, dobrovoľníctvo, charita</p> <p>reklama a manipulácia zákazníkov</p> <p>ochrana spotrebiteľa</p>

Etika práce, etika a ekonomika

Výkonový štandard	Obsahový štandard
<p>Žiak vie/dokáže</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ posúdiť význam práce a pracovitosti pre sebarealizáciu človeka, ✓ diskutovať o ekonomických hodnotách, ✓ rešpektovať pravidlá „fair play“, ✓ hodnotiť prejavy a dôsledky sociálnej nerovnosti, ✓ zhodnotiť význam solidarity, ✓ akceptovať pravidlá fair trade, ✓ uviesť klady a zápory globalizácie, ✓ analyzovať vybrané globálne problémy. 	<p>profesijná etika súťaživosť a spolupráca pravidlá „fair play“ etický kódex zamestnanca ekonomické cnosti princípy sociálnej náuky fair trade globalizácia globálne problémy</p>

Dobré meno a pravda ako etické hodnoty

Výkonový štandard	Obsahový štandard
<p>Žiak vie/dokáže</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ zdôvodniť potrebu pravdy v živote človeka, ✓ vysvetliť význam tajomstva a utajovaných skutočností, ✓ pomenovať význam poznania a poznávania v živote človeka, ✓ zdôvodniť význam rešpektovania cti a dobrého mena, ✓ diskutovať o dôležitosti vzdelávania, ✓ zostaviť si konkrétny plán efektívneho zvládnutia povinností. 	<p>poznanie</p> <p>pravda ako etická hodnota</p> <p>kritické myslenie, argumentácia</p> <p>pravda a lož, etické dilemy</p> <p>tajomstvo</p> <p>dobré meno jednotlivca i spoločenstva</p> <p>poznanie a úsilie poznávať</p>

Prehľbovanie komunikačných spôsobilostí

Výkonový štandard	Obsahový štandard
<p>Žiak vie/dokáže</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ zdôvodniť dôležitosť počúvania pri efektívnej komunikácii, ✓ vymedziť zásady dialógu, ✓ uviesť príklad vyjadrenia a spôsob prijatia komplimentu, ✓ objasniť efektívne riešenie konfliktov, ✓ vyjadriť dôležitosť kompromisu pri riešení problémov. 	<p>počúvanie</p> <p>dialógu, diskusia, hodnotiace postoje</p> <p>vyjadrenie a prijatie komplimentu</p> <p>riešenie konfliktov</p> <p>asertívne správanie</p> <p>kompromis</p>

Zdravý životný štýl

Výkonový štandard	Obsahový štandard
<p>Žiak vie/dokáže</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ identifikovať znaky zdravého životného štýlu, ✓ posúdiť potrebu rovnováhy medzi zábavou a povinnosťami, ✓ rozlíšiť prejavy konvenčného a nekonvenčného správania, ✓ uznávať potrebu ochrany svojho zdravia a zdravia iných, ✓ vysvetliť miesto prosociálneho správania v zdravom životnom štýle. 	<p>ochrana života zdravie psychické a fyzické práca, voľný čas zdravý životný štýl v konzumnej spoločnosti vzťahy medzi chlapcom a dievčaťom, zodpovedný sex ostych, intimita, hygiena otvorenosť pre vzťahy ako súčasť zdravého životného štýlu cieľavedomosť, prosociálnosť</p>

Závislosti

Výkonový štandard	Obsahový štandard
<p>Žiak vie/dokáže</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ identifikovať typy závislostí, ✓ diskutovať o škodlivosti siekt, ✓ objasniť dôležitosť zodpovednosti pri ochrane pred závislosťami. 	<p>závislosti sekty a kulty sloboda od závislostí a zdravý životný štýl</p>

Masmediálne vplyvy

Výkonový štandard	Obsahový štandard
<p>Žiak vie/dokáže</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ diskutovať o zámeroch tvorcov televíznych programov, ✓ analyzovať prvky mediálneho produktu, ✓ vystihnúť rozdiel medzi správou a komentárom, ✓ zostaviť zoznam zásad kritického diváka, ✓ zhodnotiť prínos médií v živote človeka, ✓ vytvoriť návrh vlastného mediálneho produktu, ✓ diskutovať o výhodách a nevýhodách používania internetu. 	<p>masmédiá a ich posolstvo</p> <p>typy mediálnych produktov</p> <p>kritický divák</p> <p>užívanie internetu</p> <p>sociálne siete</p>

VZDELÁVACÍ ŠTANDARD PRE 5. – 8. ROČNÍK

Komunikácia

Výkonový štandard	Obsahový štandard
<p>Žiak vie/dokáže</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ uplatniť zásady komunikácie v každodenných situáciách, ✓ využívať komunikačné zručnosti pri riešení záťažových situácií, ✓ vyjadriť pozitívne a negatívne city v rôznych situáciách, ✓ prejaviť empatiu voči spolužiakom, ✓ zdôvodniť zásady asertívneho správania, ✓ zhodnotiť prosociálne prejavy v triede. 	<p>verbálna a neverbálna komunikácia v bežných a záťažových situáciách</p> <p>komunikačné zručnosti</p> <p>komunikácia citov</p> <p>empatia</p> <p>asertivita</p> <p>prosociálnosť</p>

Dôstojnosť ľudskej osoby

Výkonový štandard	Obsahový štandard
<p>Žiak vie/dokáže</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ posúdiť svoje silné a slabé stránky, ✓ pozitívne hodnotiť seba a druhých ľudí, ✓ akceptovať ľudí, ktorí majú iné názory a postoje, ✓ rešpektovať práva iných ľudí, ✓ prejaviť empatiu k starým, chorým, handicapovaným ľuďom. 	<p>silné a slabé stránky osobnosti</p> <p>hodnota ľudskej osoby</p> <p>pozitívne hodnotenie druhých v bežných a záťažových situáciách</p> <p>rešpekt a úcta k človeku</p>

Etika sexuálneho života

Výkonový štandard	Obsahový štandard
<p>Žiak vie/dokáže</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ vnímať sexualitu ako hodnotu, ✓ posúdiť hodnotu prokreatívneho rozmeru sexuality, ✓ prejavíť pozornosť a empatiu k opačnému pohlaviu, ✓ zhodnotiť význam vernosti a sebaovládania pre manželský život, ✓ vysvetliť príčiny a riziká predčasného sexuálneho života, ✓ zhodnotiť vplyv médií a kultúry na vnímanie vlastnej sexuality. 	<p>sexualita človeka</p> <p>hodnota ľudského života</p> <p>intimita vzťahov</p> <p>zdržanlivosť a vernosť</p> <p>dôsledky predčasného sexuálneho života</p> <p>promiskuita</p> <p>médiá a pornografia</p>

Dobré vzťahy v rodine

Výkonový štandard	Obsahový štandard
<p>Žiak vie/dokáže</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ prejavíť záujem o členov rodiny, ✓ vyjadriť pozitívne hodnotenie, empatiu a tvorivosť v rodinnom prostredí, ✓ akceptovať pravidlá vzájomného spolužitia v rodine, ✓ zhodnotiť svoje práva a povinnosti v rodine, ✓ zdôvodniť význam rodinných vzťahov pre človeka, ✓ vyhodnotiť na príkladoch zo života prejavy ne/rovnosti žien a mužov (rovnaké práva, rovnosť šancí, atď.). 	<p>rodina</p> <p>rodinné pravidlá, tradície a zvyky</p> <p>očakávania rodičov</p> <p>fungujúca rodina</p> <p>vzťahy v rodine</p> <p>rovnosť, rovnaká dôstojnosť mužov a žien</p>

Filozofické zovšeobecnenie dosiaľ osvojených etických zásad

Výkonový štandard	Obsahový štandard
<p>Žiak vie/dokáže</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ uviesť príklady mravných hodnôt, ✓ rozlíšiť mravné a právne normy, ✓ vysvetliť význam svedomia, ✓ zdôvodniť význam rešpektovania cti a dobrého mena, ✓ uviesť príklady pozitívnych vzorov v súčasnom živote, ✓ pomenovať vlastné ambície, ✓ zhodnotiť potrebu vzdelania a vzdelávania v živote človeka, ✓ diskutovať o aktuálnych etických problémoch v spoločnosti. 	<p>hodnoty a mravné normy</p> <p>právne a mravné normy</p> <p>svedomie</p> <p>česť, pravda, poznanie a kultúra ako etická hodnota</p> <p>prosociálne vzory</p> <p>moje ciele v živote</p> <p>potreba celoživotného vzdelávania</p>

Etika práce, etika a ekonomika

Výkonový štandard	Obsahový štandard
<p>Žiak vie/dokáže</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ posúdiť význam práce a pracovitosti pre sebarealizáciu človeka, ✓ diskutovať o ekonomických hodnotách, ✓ rešpektovať pravidlá „fair play“, ✓ hodnotiť prejavy a dôsledky sociálnej nerovnosti, ✓ zhodnotiť význam solidarity, ✓ akceptovať pravidlá fair trade, ✓ uviesť klady a zápory globalizácie, ✓ analyzovať vybrané globálne problémy. 	<p>profesijná etika súťaživosť a spolupráca pravidlá „fair play“ etický kódex zamestnanca ekonomické cnosti princípy sociálnej náuky fair trade globalizácia globálne problémy</p>

Zdravý životný štýl

Výkonový štandard	Obsahový štandard
<p>Žiak vie/dokáže</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ identifikovať znaky zdravého životného štýlu, ✓ uznať potrebu ochrany zdravia, ✓ zhodnotiť vlastné prejavy starostlivosti o zdravie. 	<p>zdravie ako hodnota závislosti dôsledky nesprávnej výživy a nevhodnej životosprávy</p>